

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Ålesund, 12.11.2020

Hørings svar – regulering av fangst av kongekrabbe i og utenfor kvoteregulert område i 2021

Vi viser til høringsnotat fra Fiskeridirektoratet fra 9. oktober 2020. Sjømat Norge ønsker å gi følgende merknader til forslaget til regulering av fangst av kongekrabbe i 2021.

Fartøyskvoter

Vi støtter at Fiskeridirektoratet i all hovedsak vil videreføre reguleringene for fangst av kongekrabbe slik som disse har vært i 2020.

Vi støtter direktoratet i at kvoter på fartøynivå også i 2021 må tildeles som faste fartøyskvoter uten overregulering.

Avsetning til turistfiske

Fiskeridirektoratet foreslår en avsetning på 13 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter i 2021. Videre ber direktoratet om høringsinstansens syn på hvorvidt kontrollordningene for reiselivsbedrifter fungerer godt nok.

Sjømat Norge har i flere tidligere høringer pekt på at det er behov for at denne ordningen gjennomgås på prinsipielt grunnlag, og vurderes avviklet eller redusert. Dette begrunner vi med at turistfisket ikke utøves i tråd med formålet for avsetningen og fravær av reell kontroll med uttaket.

Det er positivt at direktoratet fra 2020 har endret retningslinjene for turistfiske slik at hver bedrift får tildelt en individuell kvote, basert på søknad. Sjømat Norge er kjent med at enkeltaktører har meldt inn behov for 30 tonn kongekrabber pr år, samtidig med at bedriftene relativt klart gir uttrykk for at en reduksjon i deres muligheter for å fangste krabber gir en direkte økning i deres driftskostnader ved hotelldrift. Vi mener dette er nok et signal om at turistfiske etter kongekrabbe fungerer som en statlig tildelt råvaretilgang for enkelte næringslivsaktører. Vi stiller spørsmål ved om dette var hensikten med ordningen.

I tillegg kommer de åpenbare svakheter i muligheten som i dag ligger for å kontrollere uttaket. Vi mener Fiskeridirektoratet i høringsnotatet er forbilledlig saklige i sin beskrivelse av kontrollmuligheten. Systemet beskrives som tillitsbasert og vanskelig å kontrollere. "*Dette innebærer begrensede muligheter for å følge opp aktivitet og det som faktisk rapporteres*".

Både næringen og myndigheter har uttrykt bekymring for omfanget av svart fiske og omsetning av kongekrabber. Næringen har derfor støttet fiskerimyndighetenes tiltak for å sikre en lettere kontroll med næringsutøvelse. Dette skjer i første rekke gjennom strengere krav til mobile kjøpsstasjoner og forbud mot samleteinere. Fiskeridirektoratet har selv erkjent at det er krevende å drive kontroll i krabbenæringen, når det foregår små landinger med stor spredning. Sjømat Norge mener at den samme bekymringen når det gjelder muligheten for god kontroll må gjelde også for turistnæringen. Turistfiske har blitt et kommersielt fiske utøvd av andre enn aktive fiskere.

Sjømat Norge mener at fangst av kongekrabbe utøvd på turistkvoten må underlegges samme rapporteringskrav og kontroll som aktive fiskere. Landingseddell må skrives ved landing, og innrapporteres til salgslaget på linje med fangst av kongekrabbe forøvrig.

Fiskeridirektoratet ber også om en vurdering av om det er behov for å justere beregning av gjennomsnittsvekten per krabbe i turistfiske. Denne er i dag satt til 1,5 kg. Gjennomsnittsvekten på kongekrabber tatt i kommersielt fiske er 2,9 kg. En krabbe med på vekt på 1,5 kg nærmer seg ned mot lovlig minstemål på krabbe (130 mm skjoldlengde). Sjømat Norge mener det er liten forskjell på størrelsen på krabber tatt i turistfiske og kommersielt fiske, og mener at gjennomsnittsvekten bør økes fra 1,5 kg til 2,9 kg.

Sjømat Norge mener at det er rimelig at det settes av et mindre kvantum av kongekrabber for turistbedrifter, som en del av opplevelsen med å være på havet og å se levende kongekrabber. I den grad reiselivsaktører ønsker å tilby sine kunder kongekrabbe, bør disse kjøpes på ordinær måte i førstehånds- eller annenhåndsmarkedet.

Videre må det stilles krav om at aktørene må godtgjøre at uttaket av krabbe er i tråd med formålet. Og det må innføres nye og kontrollerbare rapporteringsrutiner for aktører som får tildelt kvoter i turistfiske

Tildeling av kvoter til den enkelte turistaktør må gjøres under disse forutsetningene.

Omsetningskrav

Fiskeridirektoratet foreslår en videre opptrapping av omsetningskravet for hel kvote. Sjømat Norge har tidligere ment at omsetningskravet bør kunne økes til kr 300 000. Vi støtter direktoratets forslag om at dette innføres fra 1.1.2021. Selv om omsetningskravet da justeres opp med kort varslingsfrist til flåten mener vi et krav på kr 300 000 likevel er rimelig for å kvalifisere til hel kvote. Det er fra Fiskeridirektoratet selv påpekt at dagens krav på kr 200 000 i liten grad bidrar til å differensiere kvotene.

Vi mener videre at en bør avvente med å vedta en eventuell ytterligere opptrapping av omsetningskravet. Dersom kravet settes til 300 000 fra nyttår vil det være nyttig å ha erfaringen med dette kravet før en gjør vedtak om ytterligere økning. Industrien er avhengig av leveranser både fra store og små fartøy, og det er viktig at det er en god balanse i flåtestrukturen.

I forbindelse med omsetningskravet ber også Fiskeridirektoratet om vårt syn på om det i tillegg skal settes krav til område eller landingssted for fisken som skal inngå i

omsetningskravet. Et krav om fangstområde eller landingssted vil, som også direktoratet påpeker medføre økt administrasjon, manuell sporing og ikke minst en ny kontrollutfordring. Det vil også gi økt aktivitet og redskapskonflikter i kvoteregulert område.

Statistikken som direktoratet har lagt ved viser at hovedtyngden av kvantumet fra fartøy som i dag har adgang til å delta i kvoteregulert område faktisk fiskes i Øst- Finnmark. Selv om det er tilsvarende lavt for fartøy fra Vest-Finnmark mener Sjømat Norge at ulempene knyttet til et områdekrav er større enn fordelene.

Sjømat Norge mener derfor ikke at det bør settes krav til fangstområde eller landingssted i omsetningskravet.

Mobile kjøpestasjoner

Vi mener høringsnotatet gir en god beskrivelse av hvordan ordningen med mobile kjøpestasjoner har utviklet seg i kongekrabbenæringen. Selv om det er 46 mottaksanlegg i området øst for Magerøya har direktoratet registrert 110 mobile kjøpesteder. Det er godt beskrevet i høringsnotatet at disse nå opererer helt uavhengig av nærhet til mottaksanlegg. Det er eksempel på flere mobile kjøpepunkt som ligger vegg i vegg med mottaksanlegg, og det er fiskere som transportere krabben forbi mottaksanlegg for å komme til mobile kjøpepunkt. Illustrasjonen fra Fiskeridirektoratet viser til fulle at mobile kjøpestasjoner har utspilt sin rolle i kongekrabbenæringen.

Høringsnotatet viser til den nasjonale strategiske risikovurderingen for 2020 der kongekrabbe er pekt på som et fiskeri der risikoen for ulovlige og uregistrerte landinger er stor. Ifølge Fiskeridirektoratet kan den store risikoen som er identifisert i fisket i vesentlig grad knyttes til den omfattende bruken av mobile kjøpestasjoner. Det vises til at det svært vanskelig for både Mattilsynet og Fiskeridirektoratet å kontrollere denne aktiviteten.

Sjømat Norge støtter direktoratets forslag om å innføre forbud mot å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing og omsetning av kongekrabbe.

Spørsmålet om forbud mot mobile kjøpestasjoner har vært på flere høringer og til debatt over lang tid. Når fagmyndighetene så klart gir et bilde av en ordning som ikke lenger tjener en hensikt og i tillegg utgjør et stort kontrollbehov framstår det stadig mer forunderlig at ordningen videreføres.

Fredningsperiode

Sjømat Norge gir støtte til at det settes et forbud mot fangst av kongekrabbe i det kvoteregulerte området i april måned i 2021. Det foregår et svært begrenset fiske i denne perioden, og det vil derfor ikke næringsmessig være noen utfordringer med en fredningsperiode.

Økt innsats for å få bukt med uregistrert fangst

De ulike tiltakene for hindre uregistrert fangst må ses i sammenheng. Derfor savner Sjømat Norge at spørsmålet om tillatelsen til å bruke samleteiner tas med i høringen. Samleteiner er allerede forbudt å bruke for mottaksanlegg, og det samme burde gjelde for fiskere.

Flere eksempler i media siste halvåret viser at bruk av samleteiner er en vesentlig kilde til uregistrert fangst. I tillegg har kontroll avdekket at det er betydelig dødelighet for kongekrabber som blir stående for lenge i teinene, noe som også bør vurderes i lys av dyrevelferd.

Sjømat Norge mener at tiltakene som foreslås på mobile kjøpstasjoner og individmerking må støttes opp med et forbud mot at fiskere kan bruke samleteiner.

Kortvarig stenging av områder for å tilrettelegge for forskningstokt

Sjømat Norge er innforstått med at det er behov for fangstforbud i korte perioder for å tilrettelegge for forskningstokt og opprenskningstokt, både i og utenfor kvoteregulert området. Sjømat Norge ber om at disse stengingene blir gjort så seint som mulig på året.

Med hilsen
Sjømat Norge

Sverre Johansen

Kristin Alnes